

Talvine tuhamägede tantsupidu

Laupäeval, 12. veebruaril, sai teoks esimene talvine tantsupidu, mis toimus Kohtla-Nõmme kaevanduspargi-muuseumi talvekeskuses ja kust võtsid osa Maidla naisrühma tantsijad.

Pidu algas kell 13.00 Kohtla-Nõmme kaevanduspargi kivihiies, kus osavõtjad aitasid loitsuga peotuld süüdata. Igal tantsurühmal paluti kaasa tuua oma kodukoha kivi – lepitushvriks maavaimudele maapöüest kaevandatud põlevkivi

asemele. Nii sai ka meie kodukoha kivi endale uue asukoha ohvrikivide hulgas.

Järgnes pidu, kus iga rühm esitas ühe või kaks tantsu vabal valikul. Ühistantsudeks oli "Kägara", "Kolonntants" ja "Voortants". Maidla naisrühm esitas tantsu "Ingliskad". Päris tore oli tantsusamme lume peal proovida. Ega see lihtne polnud, sest kohati oli lumi päris sõre ja püdi. Kuna niisama seistes võis külm hakata, sai pealtvaatajate hulgas teistega kaasa tantsida.

Peale tantsu sai nautida keskuse talvemõnuseid, lasta mäest alla tuubi ja suuskadega, külastada kaevandusmuuseumi.

Elamusrikkaks osutus ekstreem – taksoga sõitmine. Talvekülma peletamiseks sai juua kuumi jooke ja kinnitada keha.

Pidu lõppes ühise simmaniga Kohtla-Nõmme rahvamajas.

Angelika Toomel
Maidla Rahvamaja naisrühm
"Omasoodu"

20 aastat ansamblist "Rukkilill"

1985. aasta kevadel kutsus tollane klubijuhataja pr Ella Lipp kokku teada kauni häälega naised: Maia Källo, Malle Pildeni, Selma Varemäe, Laine Floreni ning Andra Käärti. Nii sündis ansambel "Rukkilill", juhendajaks sai Andra Käärt. 1986. aastal lahkus ansamblist Maia Källo ning teda asendama palusime Salme Lipu. Järgnesid kümme väga vilgast aastat, kuhu mahtusid kontserdid nii kodupubliku ees kui ka esinemised Tallinnas, Narva-Jõesuus ning sõpruspäevadel Volosovas. 1999. aasta sügisel liitusid meiega Irene Nool ja Maie Kors.

Võttime aktiivselt osa nii regiooni kui maakonna memme-taadi päevadest. Meie laulu on olnud võimalik kuulda pea kõikidel oma vallaga seotud tähtpäevalistel üritustel. 2004. a lahkus ansamblist Malle Pilden. Palusime teda asendama Linda Põllu. Nii ongi kõige suuremaid muutusi pidanud üle elama sopranid, kuid aldid, Laine Floren ja Selma Varemäe, on nagu raudvara paigal püsinud koos juhendajaga 20 aastat. Olen väga tänulik kõikidele oma lauljatele, sest teiega koos on olnud imeliselt tore töötada ning ka ise seal juures õppida ja edasi areneda. Oleme Teiega koos

"katki purenud" nii mõnegi krõbeda a capella pähkli, mille üle nüüd hiljem uhkust tunda võime. 12. märtsil astume lavalaudadele ja tahame pakkuda vallahvale läbilõiget meie rikkalikust lauluvarast. Oleme laulnud südamest, et see jõuaks kuulajate südameteni ning ma usun, et see on meil õnnestunud. Sügav kummardus ning suur tänu minu poolt Teile, kallis "Rukkilill", kõikide nende toredade aastate eest.

Teie hea sõber ja juhendaja
Andra Käärt

Ole minu Valentin(a) ...

Igal aastal veebruari keskel saadame me kellegi Valentini või Valentina nime all üksteisele lilli, kingitusi, kaardikesi. Kuid kes on see müstiline Valentin(a)?

Valentini- ehk sõbrapäeva ajalugu on üsna saladuslik. Juba pikka aega teatakse veebruari maailmas kui romantika kuud. Pühak Valentini nimelist päeva tähistatakse nii kristlikus kui katoliiklikus maailmas. Kuid kes oli see mees ja kuidas on ta seotud tänapäevase traditsiooniga?

Legendi järgi oli Valentin III sajandil Roomas tegutsenud preester. Imperaator Claudius II keelas ära abiellumise, kuna üksikud mehed olivat paremad sõdalased kui need, kel on perekonnad. Valentin pidas seda

ebaõiglaseks ja jätkas salaja noorte armunute paaripanemist.

Kui see avastati, lasi Claudius ta hukata. On ka viiteid, et Valentin võidi hukata, kuna ta olevat püüdnud aidata põgeneda kristlastel, keda Rooma vanglates piinati. Valentin olevat vanglas istudes armunud vangivalvuri pimedasse tütresse ning ime läbi tüdruku nägijaks teinud. Peale mehe surma leiti armastuskiri, mille alla oli kirjutatud: "Sinu Valentinilt" – väljend on sõbrapäeva kaardikestel kasutusel tänaseni.

Valentinus sai tuntuks armastajate kaitsepühakuna. Tema mälestuspäeva tähistamine on laialt levinud Itaalias, Prantsusmaal, Inglismaal, samuti Ameerikas ja Austraalias.

Vanas Roomas oli 14. veebruar naiste ja abielu kaitsja jumalanna Juno austamise päev. Tema pühale järgneval päeval algasid viljakusemaag Lupercaliale pühendatud pidustused. Enne valentinipäeva tähistasid roomlased paganlikku traditsiooni, mille kõrgpunktiks oli loterii, mille käigus noored mehed tõmbasid loosiga välja teismelise tüdruku nime, kellest sai tema kaaslane ülejäänud aastaks. Sageli need paarid armusid ja abiellusid.

Püüdes paganlikke rituaale ohjeldada, andis paavst Gelasius korralduse loteriid muuta. Tüdrukute nimede asemel tõmbasid nii noored mehed kui naised vaasist sedeli pühakunimega, kes oli nende teenäitajaks antud aastal. Kuigi

kirik oli naisteloterii keelanud, jätkasid Rooma mehed naiste armastuse püüdmist väikeste kirjakeste saatmisega valentinipäeval.

Ka keskaja Inglismaal pandi vallaliste meeste ja naiste nimedega sedelid kasti ning tõmmati sealt paarikaupa välja. Paarid vahetasid kingitusi ja naisest sai selle mehe Valentina järgnevaks aastaks. Usuti, et valentinipäeval valisid linnud endale paarilise.

17. sajandil hakkasid armastajad sellel päeval mälestusesemeid vahetama. Esimene moodne valentinikaart saadeti 15. sajandi alguses, kui noor Orleans'i hertsog lahingus vahistati ja Londoni Towerisse heideti. Sealt saatis ta oma

naisele luuletusi, millest 60 on tänaseni säilinud ja vaatamiseks välja pandud Briti Muuseumis. Lilled ilmusid valentinipäeva kombestikku ligi 200 aastat hiljem.

Eestisse jõudis valentinipäeva traditsioon alles hiljuti. Selle tähendus ja sisu on laienenud noorte armastajate päevalt kõigi oma lähedaste meelepidamisele ja saanud ka rõõpnimise sõbrapäev. Sõbrapäeva levinumaid kombeid on armsamale kirjakeste, armastusluuletuse või tervituskaardi

saatmine, oma lähedaste ja sõprade meelepidamine südamliku sõna, lilleõie või kingitusega. Valentinipäeva üritustel töötab enamasti Amorpost, et sel päeval salajasel viisil kellelegi oma mõtteid läkitada.

Soovides oma lemmikut sõbrapäeva puhul üllatada, võib valida selleks mida iganes, peasi, et see kingituse saajale tõesti rõõmu teeks. Raske on eksida, kinkides lilli, šokolaadi, veini... Kuid kõige tähtsam on siiski meelepidamine, hoolimine – ka täna ja homme...

Internetialikate põhjal
Õpetaja Triin Möller

Mõtterännak mälestustekülla

Viies lugu

Oli päevatöö nii raske kui ta oli, ometi vajasis inimesed ka meelelahutust ning laulu-, naiste- ja naljameestest osati lugu pidada. Tsiргу Villemil polnud talu ega hobust, aga tal oli suupill ja viiul, mida ta oskuslikult käsitleda mõistis. Villem oli raudteepeal ametis, elas Aidul oma vanematekodus ja pidas saunaberikus, mida lagunevatest taluhoonetest ainsana elamiskõlblikuks andis kohendada, kingsepatuba. Seltsielu pulsil hoidis Villem kõvasti sõrme peal ning paistis oma osaga teiste elu korraldamisel üsna rahul olema. Teda kutsuti sünnipäevadele ja pulma, paluti varruudele ja

peietele. Vanapoiss Villem oli meister laule kirjutama, neid oskasid leelotada nii noore kui vanad. Ta mõtles aina välja vempe, millega teisi õrritada, aga tema pilkekupleed ületasid tihti sündsuse piiri ja see tekitas paksu verd. Oma tegudega meeste hulgas lõomingu üles kütnud, oskas ta ise õigel ajal eemale tõmbuda ja pääses ikka terve nahaga. Ühel korral ootasid teda siiski viitsad. Villem oli oma tagakambri küla naisseltsile õmbeluskursuste ajaks välja rentinud: et paljaks tema kodus on, et toimetagu naised aga julgesti omapead ja lõpuks, et tema sõidab ära Soome. Seda petust poleks ehk niipeagi avastatud, aga Villem oli hoolas

õõsiti seinakella pomme üles tõmbama ja see tegi naised ettevaatlikuks. Kui kurikael riidekappi ehitatud salapeidikust välja kisti, tümitati teda päris korralikult, kõige valusamalt sähmis kõrvenõgestega poisi paljaid jalgasääri Kopli Elts. „No, kurat, jätke järgi,“ olid poisil varsti palved lahti, aga niipea kui pääses, ahvardas naiste salajutud kõik laulu sisse panna. Eltsul olid Tsiürguga omad arved klaarida. Nimelt oli kingsepp oma lemmiku kinga sisse kriuksu poetanud ja tüdruk töötas selle eest kurja kätemaksu. Kuna Elts polnud samuti suupeale kukkunud, siristas ta naiste ergutuste saatel:

Vaida Pungas

„Tsiргу, tsiргу, mis sa tsiргud, endal võõrad saapad jalas. kui sa veidikene tsiргud, oled kassidele palaks.“ See saapa lugu oli Villemile valus kogemus. Kõige kitsamal ajal, kui naispere temale oma jalavarje kohendada tõi, ilmus kingsepp ise tantsupõrandale läikima löödud kroonahksetes saabastes ja igal järgneval peol ikka erinevates. Ju siis teenib hästi, oletati. Kogemata juhuse läbi, mis kingsepa kuulsust veelgi ilmestas, selgus, et Tsiргul polnud üldse isiklikke jalavarje. Mees kohendas remonti toodud käimad ära ja proovis nende vastupidavust, kuni järgmise parandust nõudva paari kandmiskõlblikuks kopsis.

Pikad linaid sõideti Uljastel

Maidla Põhikooli noored käisid linaid pikkust mõõtmast Uljaste nõlvadel. Vaatamata väikestele viperustele, said selle aasta linaid siiski mõõdetud ning silmad ja südamed talverõõmude nautimisest ja vallatlemisest särama kelgutatud. Tore oli!!!